

**การพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ I-CARE MODEL
กรณีโรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3
The Development of the student support system using I-CARE MODEL**

In the case of Ban Non Kho School, Under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 3

ชมพูนุช ผดุงชาติ¹ อาจารย์ ดร.ธีระ ภูติ² และรัชฎาพร งอยภูธร³

Chomphoonut Phadungchat¹ Theera Phudee² and Ratchadaporn Ngoipoothon³

คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์^{1,2,3}

Faculty of Education and Educational Innovation Kalasin University^{1,2,3}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนค้อ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL โรงเรียนบ้านโนนค้อ และ 3) ศึกษาผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL กรณีโรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านโนนค้อ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง แบบประเมินความเหมาะสม แบบบันทึก PLC และแบบบันทึกการสะท้อนการปฏิบัติงาน (AAR) ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนค้อ พบว่า งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านโนนค้อ ยังมีปัญหาที่ต้องปรับปรุงพัฒนา ได้แก่ โครงสร้างการทำงานที่มีความซ้ำซ้อน ขาดการทำงานเป็นทีม 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL โรงเรียนบ้านโนนค้อ ได้แก่ การปรับปรุงโครงสร้างของงานให้มีความเหมาะสมและการปรับปรุงคู่มือการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม I-CARE MODEL โดยคู่มือที่ปรับปรุงมีความเหมาะสมในการนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ ในระดับมาก (4.00) 3) ผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL โรงเรียนบ้านโนนค้อ จากการปรับปรุงโครงสร้างของงานทำให้ลดความซ้ำซ้อนของงานและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมีระบบการทำงานที่ดีขึ้น การพัฒนางานโดยใช้กระบวนการ PLC ทำให้การพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: คู่มือการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, (I-CARE MODEL)

ABSTRACT

The purposes of this study were to: 1) study the problem of the student care and support system performance of Ban Non Kho School. 2) Study the developmental guidelines of student care and support system performance using the I-CARE MODEL of Ban Non Kho School. 3) Study the results of student care and support system performance using the I-CARE MODEL of Ban Non Kho School under the Kalasin primary educational service area office 3. The target group includes 10 teachers at Ban Non Kho School. The research instruments were study record forms, structured interviews, suitability tests, PLC record forms and after-action record forms (AAR). Quantitative data were analyzed using mean and standard deviation, while qualitative data were content analyzed and presented descriptively.

This research is action research. The study was conducted in three phases according to the research objectives. The results of this research found that: 1) The problem of the student care and support system performance of Ban Non Kho School found that there are still problems that need to be improved, such as redundant work structures and a lack of teamwork. 2) The developmental guidelines of student care and support system performance for Ban Non Kho School by using the I-CARE MODEL found that improving the work structure to be appropriate and improving the operating manual according to the student care system using the I-CARE MODEL in the case of Ban Non Kho School and the revised manual is suitable to be used as a guideline for practice at a high level (4.00). 3) The results of student care and support system performance of Ban Non Kho School by using the I-CARE MODEL. By improving the structure of the work, it reduces duplication of work and can actually be implemented with a better work system. The development of work using the PLC process makes the development of the student care and support system more efficient.

Keywords: I-CARE MODEL, Development Guide

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนด ในหมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา มาตรา 6 ว่าหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ทุกคนมีความสามารถในเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษาต้องเน้น ความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ ตามความเหมาะสมแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการ คือเรื่องความรู้ทักษะ ในการประกอบอาชีพ ละการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข นอกจากนี้ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจาก พัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา และมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ จะต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 2, 2545, น. 5)

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โรงเรียนหรือสถานศึกษาจึงมีส่วนร่วมในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการดูแลช่วยเหลืออบรมสั่งสอนฝึกฝน รวมทั้งจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนได้เจริญเติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาโดยเน้นการจัดการศึกษา

เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม

เด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันจำนวนมากไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากสภาพสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การแข่งขันกันด้านเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ ๆ และ สภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ไม่ชอบมาโรงเรียน ไม่เคารพ กฎระเบียบของโรงเรียน ดิดสังเสพติด พฤติกรรมก้าวร้าว เครียด ซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ชู้สาว ชอบมั่วสุมกันเป็นกลุ่ม ดิดเกมส์ ดิดโทรศัพท์ ความอดทนน้อย ขาดความมีคุณธรรม เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกิดกับเด็กและเยาวชน จึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ทุกหน่วยงานต่างให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาของประเทศและมีหน้าที่ในการส่งเสริมความประพฤติ นักเรียนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มุ่งเน้นให้สถานศึกษาจัดระบบงาน และกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมนักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ตลอดจนเฝ้าระวังความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็ก มีความประพฤติที่เหมาะสมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น. 1)

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565 มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดนโยบาย ดังนี้ ด้านความปลอดภัยมีการพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ด้านโอกาส ดำเนินการให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐาน วารสารฐานการศึกษา

เพื่ออาชีพ สามารถวิเคราะห์ตนเองเพื่อการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ ตรงตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ สู่วิทยฐานะ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อป้องกันไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กดกหล่นและเด็กออกกลางคัน ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างเท่าเทียมกัน ด้านคุณภาพมีการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็น ของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

โรงเรียนบ้านโนนค้อ อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปัจจุบันโรงเรียนเปิดทำการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2565 มีนักเรียนทั้งหมด 432 คน มีครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งจากข้อมูลในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนบ้านโนนค้อที่ได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง พบว่าการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนปีการศึกษา 2565 นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา มากกว่าในระดับอื่น มีนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง เช่น นักเรียนมีปัญหาการแต่งกายไม่เรียบร้อย ความประพฤติไม่เหมาะสม มีพฤติกรรมก้าวร้าว นักเรียนเสี่ยงต่อการเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด ติดเกมส์ ติดโทรศัพท์มือถือ

I-CARE MODEL เป็นรูปแบบที่นำมาใช้พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพโดยมีการประสานความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูที่ปรึกษา นักเรียนและเครือข่ายผู้ปกครอง ร่วมกันวางระบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยเน้นการทำงานเป็นทีม ประสานงานเป็นระบบ ติดตามงานอย่างใกล้ชิดและสรุปแนวทางการพัฒนาร่วมกันอย่างตรงไปตรงมาและมีประสิทธิภาพ เน้นการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้เป็นระบบ เพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอน และผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงมีความสนใจศึกษาปัญหาและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL ให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านโนนค้อรวมทั้งสามารถนำไปใช้ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพและประสพผลสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดรวมทั้งแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมของชุมชน ลังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODELกรณีโรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL กรณีโรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการวิจัย

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน
- 1.2 ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 7 คน
- 1.3 ผู้วิจัย 1 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL กรณีโรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3 ผู้วิจัยได้อาศัยหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2552 ในกระบวนการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มี

3. ขอบเขตด้านสถานที่

การวิจัยครั้งนี้ทำการดำเนินงานวิจัย ณ โรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3

4. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในระยะเวลาปีการศึกษา 2565

โนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3 เพื่อให้การดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3 มีการดำเนินการ ดังนี้

ดำเนินการโดยการประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักในการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3 โดยดำเนินการ ดังนี้

- 1. การศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารแผนปฏิบัติการประจำปี และสรุปรายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3 โดยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่

1.1.1 แบบบันทึกการศึกษาเอกสารและแบบสรุปรายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการเชิงพรรณนา

1.1.3 การนำเสนอข้อมูลโดยใช้ความเรียง

- 2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

ผู้บริหาร ครูผู้ร่วมวิจัย ด้วยตนเองเพื่อร่วมกันศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3 โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งมีประเด็นคำถามในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) นโยบายหรือแผนของผู้บริหารในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) การสนับสนุนจากผู้บริหาร 4) การดำเนินงานพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในที่ผ่านมา 5) ปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่

1.2.1 แบบสัมภาษณ์

1.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการเชิงพรรณนา

1.2.3 การนำเสนอข้อมูลโดยใช้ความเรียง

- 3. ประชุมผู้บริหารและครูที่ปรึกษา ของโรงเรียนบ้านโนนค้อเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ วิพากษ์ อภิปราย แสดงความคิดเห็น

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL กรณีโรงเรียนบ้าน

สรุปปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและแนวทางในการพัฒนาให้ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาของโรงเรียนบ้านโนนค้อได้รับทราบและดำเนินงานต่อไปโดยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่

- 1.3.1 แบบบันทึกการประชุม
- 1.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการเชิงพรรณนา
- 1.3.3 การนำเสนอข้อมูลโดยใช้ความเรียง

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL กรณีโรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3

ผู้วิจัยนำผลการศึกษานำผลการดำเนินการพัฒนาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL จากการประชุมผู้บริหารและครูที่ปรึกษาซึ่งได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาใน ระยะที่1 โดยการร่างคู่มือการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL)
2. ผู้วิจัยนำคู่มือการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL) เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญจำนวน 5 ราย เพื่อให้ข้อเสนอแนะความเป็นไปได้และความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL)
3. ผู้วิจัยปรับปรุงคู่มือการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL) ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ราย

เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของคู่มือการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน(I-CARE MODEL) โรงเรียนบ้านโนนค้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL) โรงเรียนบ้านโนนค้อ ตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป จึงถือว่าผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ได้

- 4.แบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC) เพื่อบันทึกผลดำเนินการพัฒนา

ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC)

5. การประชุมเพื่อดำเนินการพัฒนาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL โรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3 มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

5.1 มีการกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับงานในการดำเนินการพัฒนาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL โรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3 ตามแผนภูมิการช่วยเหลือนักเรียน มีกระบวนการดำเนินการอย่างไร มีวิธีการอย่างไร และใช้เครื่องมืออย่างไร

- 5.2 ผู้รับผิดชอบร่วมกันจัดทำรายละเอียดของกิจกรรม เช่น แผนภูมิการช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมในแผนภูมิการช่วยเหลือ ขั้นตอนการดำเนินการ มีการจัดทำกำหนดการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

6. ดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL โรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3

7. ประชุมครูเพื่อนำผลจากการใช้ I-CARE MODEL มาวิเคราะห์และสังเคราะห์อภิปราย เพื่อหาข้อสรุปเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL โรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL โรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3

แบบสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) เพื่อบันทึกผลการพัฒนาจากการประชุมปรึกษาหารือ วิเคราะห์ วิพากษ์ อภิปราย แสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยผู้วิจัยและครูที่ปรึกษาร่วมกันพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน พร้อมทั้งหาวิธีการในการแก้ปัญหาและข้อบกพร่องของการพัฒนาตลอดจนแนวทางปรับปรุงพัฒนาระบบงานเพื่อนำผลการปฏิบัติงานไปปรับปรุงระบบงานต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR)

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL กรณีโรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษาเอกสาร แผนปฏิบัติการประจำปี แบบรายงานผลงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. โครงสร้างการทำงานที่มีความซ้ำซ้อน 2)การทำงานไม่เป็นทีม เนื่องจากครูผู้เกี่ยวข้องขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบตั้งแต่ต้น

ระยะที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL) โรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ค้นพบจากระยะที่ 1 ประเด็นที่เป็นปัญหาเดิมได้แก่ โครงสร้างการทำงานมีความซ้ำซ้อน ปฏิบัติไม่ได้จริงและได้มีการปรับปรุงโครงสร้างใหม่โดยใช้แบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ(Professional Learning Community: PLC) ถึงปัญหาโครงสร้างการทำงานและการทำงานไม่เป็นทีม เดิมครูที่ปรึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบตั้งแต่ต้น ทำให้ครูไม่สามารถติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทั่วถึงและยังบันทึกข้อมูลในด้านของพฤติกรรมนักเรียน เพื่อใช้ในการประกอบการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนที่มีปัญหาอย่างไม่ครบถ้วนทำให้ไม่ได้สารสนเทศที่สำคัญในการแก้ไขปัญหา

ซึ่งผู้วิจัยได้ทำแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL) โรงเรียนบ้านโนนค้อ โดยการนำคู่มือการดำเนินงานการพัฒนาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL) โรงเรียนบ้านโนนค้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของคู่มือ ปรากฏผลของคู่มือดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของคู่มือการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL) โรงเรียนบ้านโนนค้อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ข้อที่	คู่มือการประเมิน	χ	S.D.	ความเหมาะสม
1	ความชัดเจนของวัตถุประสงค์และเป้าหมายคู่มือ	4.20	.45	มาก
2	ความชัดเจนของขั้นตอนการปฏิบัติงานคู่มือ	4.00	1.00	มาก
3	ความชัดเจนของกระบวนการประเมินคู่มือ	3.80	.84	มาก
4	ความเหมาะสมของเนื้อหาที่คู่มือ	3.80	.45	มาก
5	ความครอบคลุมเนื้อหาในคู่มือ	3.80	1.10	มาก
6	ความเหมาะสมของการจัดลำดับคู่มือ	3.60	.89	มาก
7	ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินและวิธีการประเมินคู่มือ	4.40	.55	มาก
8	ความชัดเจนของคำอธิบายวิธีการประเมินคู่มือ	4.00	.71	มาก
9	สามารถทำความเข้าใจคู่มือได้ง่ายและสะดวกในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง	3.80	.84	มาก
10	ความเป็นประโยชน์ของคู่มือ	4.60	.55	มาก
	ความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์โดยรวม	4.00	.73	มาก

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) ของครูที่ปรึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านโนนค้อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 สรุปได้ดังนี้ ปัญหาที่พบ คือ กิจกรรมมีความซ้ำซ้อน ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ครูที่ปรึกษามีความสับสนในหน้าที่การทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่ทำ คือ นำกิจกรรมที่มีความซ้ำซ้อน มาบูรณาการเข้าด้วยกันเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน ครูและผู้บริหารประสานงานกัน ซึ่งการนำผลที่ได้มาใช้ คือ กระบวนการทำงานในแต่ละกิจกรรม

มีความกระชับทำให้ครูที่ปรึกษาทำงานได้ง่ายขึ้น ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือกับครูที่ปรึกษาในการติดตามนักเรียนมากขึ้นและการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาต้องคอยรายงานผลการทำงานให้ผู้บริหารทราบอยู่เสมอ ซึ่งแนวทางการปรับปรุงพัฒนาต่อ ยอด คือ การจัดทำโครงสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะต้องไม่มีความซ้ำซ้อนมากเกินไปและต้องให้ผู้ดำเนินงานเข้าใจได้ง่ายเหมาะสมสามารถใช้กิจกรรมนั้นได้ทันทีที่ครูที่ปรึกษาต้องคอยสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอหากนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นจะต้องหาแนวทางใหม่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้ทันโดยผ่านกระบวนการของระบบ (I-CARE MODEL) เป็นหลักสำคัญของกระบวนการ คือ การลงพื้นที่เพื่อปฏิบัติการดูแลช่วยเหลือนักเรียนถึงบ้าน และครูที่ปรึกษาได้เห็นสภาพครอบครัว สภาพแวดล้อมรอบบ้านของนักเรียนและปัญหาที่แท้จริงในการติดตามและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อปลูกฝังส่งเสริม และสนับสนุนให้นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเอง

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL โรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3

จากการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) ของครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านโนนค้อในการใช้คู่มือการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL) โรงเรียนบ้านโนนค้อ ซึ่งมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่คาดหวังต่อการพัฒนา (I-CARE MODEL) โรงเรียนบ้านโนนค้อ สรุปได้ว่า ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านโนนค้อ มีความคาดหวังที่จะสามารถวางแผนงานในการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL) โรงเรียนบ้านโนนค้อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 จากการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) ของครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านโนนค้อภายหลังการใช้คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL) โรงเรียนบ้านโนนค้อ วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ 1) (I-CARE MODEL) สามารถใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เกิดผลดีในการพัฒนาให้การทำงานมีความชัดเจนมากขึ้นและไม่ซ้ำซ้อน 2) สิ่งที่ได้รับการพัฒนาจาก คือ การใช้คู่มือการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL) โรงเรียนบ้านโนนค้อ 3) ครูที่ปรึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาจากการใช้คู่มือการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (I-CARE MODEL) โรงเรียนบ้านโนนค้อ 4) เพิ่มประสิทธิภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แก้ไขปัญหาการทำงานที่ไม่เป็นระบบและการทำงานเป็นทีม ผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL กรณีโรงเรียนบ้านโนนค้อ เป็นไปตามที่ท่านคาดหวังไว้ ครูที่ปรึกษาที่มีความเข้าใจในการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL กรณีโรงเรียนบ้านโนนค้อ เป็นการจัดการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เพราะระบบใช้งานได้จริง หากไม่เป็นไปตามที่ท่านคาดหวังไว้ ปัญหาที่พบส่วนใหญ่แล้วกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนขั้นตอนสุดท้าย คือ การส่งต่อเพราะโรงเรียนใช้ระบบแก้ไขปัญหาไม่ได้แล้วถือว่าเป็นความล้มเหลวในการช่วยเหลือนักเรียนไม่เป็นไปตามที่คาดหวังและบ้จจยที่ทำให้สำเร็จ ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านโนนค้อ มีความเห็นว่าสถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการอำนวยความสะดวก ในการจัดตั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL และการทำงานเป็นทีม ทั้งทีมนำ ทีมประสาน ทีมทำให้ตระหนักเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือ ดำเนินการอย่างจริงจัง ส่งผลให้การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ I-CARE MODEL โรงเรียนบ้านโนนค้อ มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL กรณีโรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 สรุปได้ดังนี้

ผลการดำเนินงานทั้งจากการปรับปรุงโครงสร้างการทำงาน การปรับปรุงการทำงานเป็นทีมและปรับปรุงคู่มือการทำงาน ระหว่างการปฏิบัติงานมีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พบว่า มีการแจกแจงหน้าที่

รับผิดชอบการทำงานเป็นที่ประสานงานระหว่างครูและผู้บริหาร (ที่ปรึกษา ทีมประสานและทีมทำ) ซึ่งผลที่ได้จากกิจกรรม คือ ลดภาระการทำงานซ้ำซ้อนของครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือกับครูที่ปรึกษาในการติดตามนักเรียนมากขึ้น ครูและผู้บริหารประสานงานกันอย่างรวดเร็ว ซึ่งการนำผลที่ได้มาใช้ คือ กระบวนการทำงานในแต่ละกิจกรรมมีความกระชับทำให้ครูที่ปรึกษาทำงานได้ง่ายขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL กรณีโรงเรียนบ้านโนนค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า เนื่องจากโครงสร้างการทำงานและภาระงานของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านโนนค้อเป็นภาระงานที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดเป็นแนวทางให้โรงเรียนในสังกัดได้นำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งโรงเรียนบ้านโนนค้อนำมาใช้โดยไม่ได้วิเคราะห์ให้สอดคล้องกับบริบทและจำนวน ความสามารถของบุคลากรในโรงเรียนทำให้เกิดปัญหาเมื่อนำระบบไปปฏิบัติทำให้ปฏิบัติไม่ได้จริง สอดคล้องกับ ธิตินันดา สิงห์แก้ว (2562) การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พบว่า โรงเรียนยังมีปัญหาขาดการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ขาดการกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ส่วนการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA ของ โรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ นั้นต้องมีการพัฒนาและจัดทำเอกสารคู่มือที่สมบูรณ์ มีการกำหนด หลักเกณฑ์การประเมินมีแบบฟอร์มเอกสารการประเมินและแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนให้ ชัดเจนตามวงจร PDCA เพื่อใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า โรงเรียนบ้านโนนค้อเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษา 3 ระดับ ทั้งระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาทำให้ครูในโรงเรียนมีภาระที่รับผิดชอบงานหลายงานทำให้มีเวลาประชุมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้น้อย ทั้งนี้ การทำงานเป็นทีมเป็นเงื่อนไขสำคัญในความสำเร็จของงานที่ต้องใช้ทรัพยากรบุคคลเป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณา พงษ์ผ่องพูล (2558) การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 1) ระดับการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน และ 3) การทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านเป้าหมายของทีม ($x_{\text{subscript } 3}$), ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ($x_{\text{subscript } 1}$), ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ($x_{\text{subscript } 5}$), ด้านการติดต่อสื่อสาร ($x_{\text{subscript } 2}$) และด้านการยอมรับนับถือ ($x_{\text{subscript } 4}$) สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้ร้อยละ 55.50

3. จากผลการวิจัยที่ พบว่า การนำชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) นำมาใช้ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านโนนค้อ ทำให้พัฒนาการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานของครูโรงเรียนบ้านโนนค้อได้รับการอบรมการพัฒนาางานด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ทุกคนทำให้มีความรู้ความสามารถและทักษะของกระบวนการนำมาเป็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนาต่อยอดการทำงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มธุรส ผุดผ่อง (2563) การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งต่อด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา และด้านการส่งเสริมนักเรียน 2) ผลการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ประกอบด้วย 5 ด้าน 37 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง พบว่า ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า การทำงานเป็นทีมเป็นเงื่อนไขสำคัญในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนบ้านโนนค้อ และผู้บริหารโรงเรียนอื่น ๆ ควรดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาการทำงานเป็นทีมแก่ครูและบุคลากรในสังกัด
2. จากผลการวิจัยที่พบว่า การเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ I-CARE MODEL กรณีโรงเรียนบ้านโนนค้อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 ได้ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนอื่น ๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1.1 ควรศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- 1.2 ควรศึกษารูปแบบอื่น ๆ ในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

กนกธร วงษ์จันทร์. (2552). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมท่าคลอง จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

กรมการพัฒนาชุมชน. (2551). การสนทนากลุ่ม (Focus Group). สืบค้นจาก <https://page.hrteamwork.com/knowledge/focus-group/> กรมวิสาหการ.

กรมสุขภาพจิตและกรมสามัญศึกษา. (2546). สุขภาพจิตไทย พ.ศ. 2545-2546. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษา. กรุงเทพฯ: ครูสภา. กรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข. (2551). ภาวะสุขภาพจิต (พิมพ์ครั้งที่4). นนทบุรี: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. รายงานสรุปการทะเลาะวิวาทและปัญหาการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา.

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2555). การดูแลช่วยเหลือผู้ประสบปัญหา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ชนิกันต์ เขียรสูตร. (2551). วงจร PDCA คืออะไร?. สืบค้นจาก http://eduserv.ku.ac.th/km/index.php?option=com_content&task=view&id=137&Itemid=68.

ทักษิณ วงศ์ฉลาด. (2553). การพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน บ้านบัวโคก (บัวโคกราษฎร์วิทยา) อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์. (ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธิตินัดดา สิงห์แก้ว. (2562). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนโดยใช้วงจร PDCA: กรณีศึกษาโรงเรียน
วัดป่าดิ่งห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. เชียงใหม่:
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
มธุรส ผุดผ่อง. (2563). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพสำหรับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุวรรณภา พงษ์พ่องพูล. (2558). การทำงานเป็นทีมที่ส่งผล
ต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
เขต 2. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
The Ken Blanchard Companies. (2009). *Employee
Passion. Perspective, Employee Work
Passion: Volume 1*. Retrieved from
[http://www.kenblanchard.com/
Business_Leadership/Effective_Leadership_
White_Papers/Employee_Passion_Engagement/](http://www.kenblanchard.com/Business_Leadership/Effective_Leadership_White_Papers/Employee_Passion_Engagement/).